

& mixtum imperium cum j. reb. regalibus, fisco cum
tuis privilegiis habere dicitur, Parlador n. 10. cum seqq.
Merlin. de signor. lib. 3. q. 87. n. 11. 12. D. Latrea n. 7. Peregrin.
lib. 1. tit. 2. num. 72. Bobadill. in politic. lib. 2. cap. 16.
n. 14. Guttier. de gavel. quest. 85. n. 7. Simanc. sup. tit. 9.
n. 128. & alii communiter, Utrum Episcopus fisco habeat;
docet D. Covar. infra lib. 2. cap. 9. num. 11. Bobadill.
cap. 1. num. 99. Aceved. n. 1. n. m. 4 tit. 6 lib. 3. Recopilat.
Mer in. su. rap. 33. num. 14. Et verum est, quod et si Camerari
vel fisco obtineat, fisci Regii privilegiis non gaudet.

5 Fiscus est rep. sitorum pecuniæ, quæ ad principem
pertinet, & publi cum statum sustentendum, D. Latrea n. 2.
At nonnulli male de fisco sentientes in quibus, esse sacrum
sine conscientia imbutam male quaerunt; ut refert Cyriac.
rom. 1. c. n. 10. v. s. 13. num. 33. 34. quod sub bono Principi
p. nefas est dicere. Sed inter fisco, & reliquum Principis
patrimonium, differentiam DD. constituunt; ut videre
est per Tondut. de prevent. jud. cap. 1. cap. 23. in princip.
Surd. decis. 1. n. m. 1. & hoc privatum appellant, Tondut.
num. 12. Crayer. de art. q. temp. p. 1. 4. §. absolutis, num. 3. &
facit l. 1. §. bo. interdiction. et 2. ibi; Res enim fisco. s. qu. si
propria, & privata Principis sunt, ff. de q. id. loc. public.

Est ad hunc locum Philippi II. egregium responsum,
qui à Senatu consultius circa decisionem cujusdam cau
sæ dubiæ, ex qua maximum compendium fisco venie
bat acquirendum, sic uni ex Senatoribus ad hoc misso dixit:
Semper in eua habeat Sen. sui remittit, in dubio semper
contra me judicandum; quod assertit D. Larrea n. 9. ex Por
reno de dict. & fact. Philip. II. capit. 10. v. s. Estando Condu
cit ad idem sustinam sententia in amb. ut judic. su. q. 04.
suffr. §. consideravimus.

Ad Num. 1.
6 Multis placet, in dubiis esse contra fisco pronuncian
dum, ex l. non puto, 10. ff. de jur. fisco. Simanc. de Ca. holic. in
stit. tit. 9. n. 53. Parlador. rer. quotidian. lib. 1. cap. 3. §. 2. n. 36.
Fatinae. ubi sup. Menoch. conf. 305. n. 25. & cons. 451. n. 39.
Pacian. de probat. lib. 2. cap. 25. n. 8. vers. Et hoc q. idem, &
plures alii adducti per Carleval. d. 1. p. 1. num. 34. & per Fa
chinæ. contravers. ib. 10. cap. 12. v. s. Altera sententia. Quæ
sententia recepta, est ac tenenda, cum fisco ex causa lucra
tiva contra privatam de damno vitando tractantem con
tendit, ut docent Olea & alii statim refert. d.

Alii è contra fisco impensè faventes juncti, in dubiis pro
ipso respondendum, maxime si de damno vitando certet,
Guttier. pract. v. lib. 4. cap. 14. n. 6. Merlin. d. lib. 3. quest. 92.
n. 6. vers. Sequendum ergo. Baid. Novel. de div. parti. 9. in p. in
cir. Mantic. de tacit. & ambig. convent. lib. 1. tit. 25. n. 19.
Negulant. de pignor. part. 1. nemb. 4. n. 17. vers. Sed q. id. q. id.
Olea de cess. n. p. r. 2. 8. q. 3. num. 18. Pareja de instrum.
ent. tom. 2. in 7. r. col. 5. num. 48. & laudat à Menoch. d. præ
sumpt. 72. num. 12.

7 Tertia est opinio eorum, qui existimant, quod, etiam si
fiscus tractet de damno vitando, non est præferendus in
dubiis privato: sed rem esse decidendam, ac si duo privati
concurrerent; ita Duaren. in l. 1. col. 4. ff. de iur. mar. im. Bar
bol. d. lib. 2. a. num. 14. Costa de privileg. creditor. in præ
fat. ad reg. 3. a. num. 29. Socin. lun. in dict. l. 1. num. 29. 35. ff. so
luc. mar. im. Fachinæ. d. l. p. 3. in fine, Carleval. ubi p. opin. e.
num. 35. ubi alios refert, Garcia de nobilit. glos. 25. n. 6.
vers. En autem, Menoch. d. præ. 72. num. 17. Amaya supra à
num. 39. Quæ sententia duabus præmissis præponenda vi
detur: nam fisco, ubi specialiter non referitur privile
giatus, jure communi utitur, ut privatus: Sic tenent com
muniter DD. per l. lacus 37. ff. de iur. fisco. l. idem j. r. 12. ff. de
compensat. l. cum vitiosè 25. ff. de p. g. nob. l. 1. C. de conductor.
& per urat. lib. 11. Glos. in litem venient. 2. §. in p. vatorum.
verb. in publ. cas. ff. de pet. heredit. Cyriac. contravers. forens.
tom. 1. contrav. 13. num. 22. Merlin. sup. q. 87. n. 1. vers. In primo
casu. Ceval. d. q. 22. num. 10. Barbol. in d. l. 1. part. 7. num. 19.
in fin. Tondut. de prevent. judic. part. 1. cap. 30. num. 84. Martin.
Laudens. tract. de fisco. in princip. quest. 14. Peregrin. lib. 6. tit. 1.
qu. 1. Fatin. supra, num. 150. 155. Menoch. nu. 23. Caball. tom.

1. crimin. cas. 59. n. 20. 21. & tom. 2. cas. 205. n. 10. Iosep. Mel
le in addition. ad Gzarellam decis. 1. n. 91. 92. Noguitol. alle
gat. 3. num. 69. Quod etiam in Principe procedere, observat
ex pluribus, Gail. lib. 1. observat. 90. Cyriac. sup. n. 5. Cum er
go nullibi eantum sit, ut in dubiis pro fisco judicetur, nulla
inter eum & privatos in hoc debet constitui differentia. 9

Ad fundamentum primæ opinionis ex d. non puto, di
cendum est cum Carleval. Menoch. Barbol. & Ioan. Garc.
ibi Consultum duntaxat probare, non esse privilegium
fisco, ut in dubiis pro eo pronuncietur, ut doti, & libertati,
atque idèd non delinquere, aut facere contra jus, qui ea
dem facilitate, quæ contra privatos, contra fisco judica
verit, quando ei licuerit, pro arbitrio quam maluerit par
tem amplecti propter dubium: ex quo perperam inferitur,
in quæstionibus ambiguis adversus fisco pronuntiar
deberè; imò nulla ratione potest suaderi, ut deterioris
conditionis, quàm privatos, sit fisco, quem aliàs jura
plurimis privilegiis prosequuntur; ut rectè D. Covarruvias
hic considerat; utque ea fuerit Modestini mens juxta quam
ejus verba sunt intelligenda, secundum quod verosimile
est; ut post Baldum, & Crayer. docet Menoch. conf. 763.
num. 1.

11 Re sollicitur non difficiè, quod pro secunda sententia fa
cere videtur, paritas scilicet quoad privilegia inter dotem,
& fisco, ex l. 1. C. de privi. fisco. nam licet in dubiis pro do
te sit respondendum, in ambiguis 71. ff. de jur. dot. l. in ambi
guis 86. ff. de regul. jur. Cyriac. contrav. 81. n. 31. Merlin. tit. 2.
quest. 67. n. 3. non tamen idem privilegium fisco communi
candum est: neque enim omnia privilegia dotis fisco
competunt; sicut per contrarium non omnia privilegia
fisco, doti dantur; quod in jure notissimum est, & pro
bent Gizaella decis. 1. n. 3. Merlinus d. ib. 3. q. 68. num. 10.
21. & q. 77. num. 3. Guttier. pract. lib. 3. q. 99. num. 16. Menoch.
d. præ. 72. n. 27. Nec privilegiorum extensio est admitten
da, contra regulam textus in l. q. ad v. r. 1. c. ff. de legib. Cyri
ac. d. contrav. 13. num. 75. Carleval. sup. p. 1. 2. 3. disp. 28. n.
16. Barbol. sup. p. 1. n. 19. Et quoties dubitatur, an fisco com
petat privilegium aliquod? adversum ipsum responden
dum esse negativè resolvit Fatinae. ubi p. r. 2. n. 3. que ob
stat dict. l. 2. in qua solum æquiparantur fisco, & dos inter
se, quoad privilegium hypothecæ, non quoad alia; atque
ita regula ex ea generalis in duci nonquit, ut advertit Merlin.
d. lib. 3. q. 68. n. 20. & q. 77. n. 3. Gzarell. decis. 1. n. 24. 25.
Bologn. in l. 1. n. 20. ff. de iur. iur. on.

Ad Num. 2.
16 Ex præmissis deducitur resolutio ad hanc quæstionem
de duobus instrumentis eodem die confectis, de quorum
prioritate non obstat, uno in favorem fisco, & altero pro
privato, quod sit præferendum? de qua Olea d. q. 3. n. 18.
Pacian. d. ap. 25. n. 86. Pareja d. dict. n. 43. Amaya sup. num. 39.
Rodrigu. z. de concuss. p. 1. ar. 2. n. 15. Ioan. Garcia d. g. of. 16.
n. 9. Costa ubi sup. eam neque fisco privato, neque priva
tus fisco potior erit, sed uterque pariter admittetur, juxta
l. 1. §. siquis in duobus, ff. de bon. posses. secus d. l. b. prout Ama
ya, Costa, & alii visum est; nisi ex aliqua causa aliàs in
ter eos locus sit prælationi, veluti si aliter in possessione
sit, habeat horam expressam, in qua fuit confectum in
strumentum: His casibus, iste, sive privatus sit, sive fisco
superabit; quoniam illius instrumentum præcessit jure,
præsumitur, Olea num. 56. 19. Merlin. lib. 4. q. 4. n. 33. 37.
Pachic. de Sclavian. inspec. 3. cap. 2. num. 428. 433. 491. Gait.
de credit. cap. 4. num. 183. 4. 183. Pareja d. resolut. 5. n. 44. 60.
qui plures laudat.

Primus tamen casus limitator, cum fisco agit ex causa
onerofa contra privatam ex causa lucrativa possidentem,
nam pro fisco alii in d. non puto præsumitur; d. l. 1. C. de jur. fisco.
Olea num. 19. ubi alii. Et quid si habens horam in instru
mento, agit contra possidentem? videas Olea num. 12.
Pacian. n. 97. vers. Sunt qui ubi, n. 86. cum nonnullis resoluti,
in supra proposita quæstione principali, pro privato esse
contra fisco pronunciant.

Ibi: Textus insuper in l. 1. C. de jur. fisco. lib. 10.
De interpretatione d. l. 1. Pacian. n. 84. 85. Menoch. d. 17.
p. as. 72.

17

18 Lucas de Penna in d. l. 1. Barbol. supra, part. 2. num. 18. Et
secundum communem intellectum illud privilegium in ea
constitutione fisco indulgetur, ut onus probationis in ad
versarium transferatur contra communes juris regulas,
quæ pro possessore faciunt; ita Carl. val. & Barbol. ubi
nuper, Peguer. decis. 49. num. 1. Bald. Novel. supra, part. 1.
privileg. 1. Negulant. de pignor. part. 5. membr. 2. n. 43. Fulvi.
Constant. in l. 1. num. 12. C. de jur. fisco. Guttier. d. lib. 3.
quest. 99. n. 14. Palsal. de par. potest. part. 2. c. 9. n. 45.
vers. Undè habita.

19 Sed privilegium istud ad alios casus præter ibi expres
sam extendi non debet, neque ex eo textu colligi rectè po
test, quod, ubi de prioritate obligationis non apparet,
præsumatur fisco prius contraxisse generaliter: Nam in
specie decisionis illius, specialis ratio privilegio dedit oc
casionem, scilicet fisco agere ex causa onerosa contra
possidentem titulo lucrativo, quod licet in privatis non
sufficeret ad relevandum actorem ab onere probandi prio
ritatem contractus, Pacian. num. 84. & præmittunt pro
ximè laudati, & alii omnes, qui communiter sentiunt,
fisco privilegium indulgetur in dict. l. 1. hoc tamen. fisco fa
vorabiliter concessum est; si verò possessor, contra quem
fisco experitur, habeat causam onerosam, fisco instru
mentum præcessisse non præsumitur, sed illud probare te
netur fisco agens; sic explicant Olea ex multis, num. 19.
Amaya, Carleval. Pacian. ubi proximè, Costa in d. præfat.
ad reg. 3. a. nu. 17. Quare ex hoc speciali casu regula gene
ralis constitui nequit ad quæstionem de duobus instru
mentis, quorum de prioritate dubitatur, cum fisco, &
privatus ex similibus causis contendunt.

20 Imò altera specialis ratio in præfata constitutione ite
dem concarrit, n. m. p. fuisse prædica per parem propriis
21 filiis donata: hujusmodi enim donationes inter conjun
ctas personas suspicionem fraudis præ se ferunt, atque ita
præsumptio erat pro fisco, quod in fraudem ipsius dona
tio fuisset facta; l. data jam pridem 27. C. de d. mar. Menoch.
de præsumpt. lib. 3. præ. 124. numer. 23. Quæ quidem præ
sumptio fisco favebat, ut onus probationis possessoribus
incumberet, argum. l. non est verosimile, fin. ff. quod met.
ca. s. Pacian. de probat. lib. 1. cap. 8. num. 4. vers. generaliter,
notavitque Glos. in ead. l. non est, verb. præsumptionis.

22 Quibus perpenis, defendi potest sententia Menoch. d. 17.
præ. 72. num. 8. vers. Ve um interpretatio hac, qui post alios
docet, in d. l. nullum privilegium fisco fuisse concessum:
sed eam decisionem communibus juris regulis omnino
convenire.

Ibi: 1. Sed est fisco agat ex causa onerosa.
Imò nullus præferretur, ut nuper probatum manet,
24 ad quod nihil facit l. si is qui 28. ff. de jur. fisco. Nam longè
diversum est, quod ibi fisco indulgetur ab hoc, de quo
agitur; & in materia privilegiorum; non valet argumen
tum de uno ad alterum, neque ex eo quod concessum sit,
quod est plus, quod minus est conferri indultum, d. l.
quod contra 14. ff. de leg. b. R. bas. de decim. cap. 14. num. 8.
Pat. Suar. de relig. tom. 1. tract. 2. cap. 23. numer. 7. cum
privilegia non sint multiplicanda, cap. porro. 7. de privi. eg.
l. 1. Cod. de dist. promiss. Cyriac. contravers. 13. numer. 41.
Surd. decis. 255. num. 3. Menoch. cons. 91. 6. num. 8. Et de
in effectu d. l. si is qui, videntur sunt Carleval. d. tit. 3.
disput. 34. a. num. 5. Merlinus d. lib. 3. quest. 87. per totam.
Castill. contravers. lib. 3. cap. 4. ex num. 19. Mantic. sup. lib.
11. tit. 25. numer. 6. cum seqq. Gab. Mode. de pignorib. tit.
quib. mod. pign. vel hypo. bec. solu. a. numer. 111. Pacific. d. ict.
c. p. 2. num. 473. Gait. sup. cap. 4. n. 1547. 1828. cum
sequenti. b. 1831. & plurimè alii apud Carleval. num. 4.
qui à n. m. 20. probat, fisco præferri anterioribus cre
ditoribus in fructibus perceptis ex bonis, quæ ante con
tractum fisco debitor habebat, si post illum coligantur:
quod est ampliandum ad fructus pendentes tempore, quo
fisco contraxit, ut scilicet inter hanc, & anteriores credi
tores pro rata temporis dividantur.

25 Ex quibus constat communiter probari, quod D. Covar.

in præfata, quoad illam docet: Guttier. tamen, d. ict.
lib. 3. q. 99. n. 17. tenet, præferri anterioribus creditoribus
tacitam hypothecam habentibus in bonis ante suum
contractum quaeritis ad instar dotis, per textum in l. 33.
tit. 13. part. 5. ubi notat Gregor. Lop. glos. 3. Bolaños in
Cuvia, part. 2. lib. 2. cap. 29. quod etiam placuit de jure
communi aliquibus, quos reprobatur Peregrin. lib. 6. tit. 6.
num. 16. Utrum hoc privilegium d. l. is qui, competat do
ti? controversitur, & verior est negativa, de quo Guttier.
supr. n. 18. Ant. Gom. in l. 53. Taur. n. 39. in d. Barbol. in
l. 1. part. 2. ex n. 17. Alivi. de executionib. §. 7. c. 2. a. nu. 4.
Castil. d. lib. 3. c. 4. n. 20. cum seqq. Merlino supra, q. 68.
per totam, Olea, qui utriusque partis cumulat Authores, tit.
3. q. 7. a. n. 3. & diximus sup. c. 7. n. 39.

Ad Num. 3.
Regulariter, ubi sunt paræ probationes utriusque par
tis, reus debet absolvi, Menoch. d. arbitrar. casu 98. num. 2.
glos. verb. alii in c. Clerici 32. 81. d. i. n. d. Pacian. supra, lib.
1. c. 50. num. 56. Abbas in c. cum P. Manconella, n. 13. de
cusat. Ant. Gab. commun. opinien. tit. 4. de testib. nu. 44. Fa
tinac. in præ. crimin. p. 2. q. 65. n. 152.

A qua reula excipiuntur causæ favorabiles, & privile
giatæ, ut liber as, matrimonium, dos, & alia hujusmodi,
in quibus, data æqualitate probationum, pro ipsi est judi
candum, ut ultra nuper laudatos probant glos. in c. ex lite
ris 3. ubi communiter notatur de probat. Rebus. de re
probat. testium, num. 126. Perez in rubric. tit. 11. glos. 1. lib.
Ordinam. ag. 667. Aleiat. de præsumpt. regul. 3. præsumpt. 44.
n. 7. Sed cum fisco, regulariter causa favorabilis non sit,
nec privilegiata ultra casus in jure expressos, ut dict. m. est
supr. n. 8. nulla ratione tale privilegium est concedendum
sicut visum est Menoch. sup. n. 13. maxime extanti d. l. non
puto, quæ juxta magis communem, ac veram interpretationem
decidit, fisco in dubiis nullam esse prerogativam, ut
pro ipso pronuncietur, atque idèd in casu, de quo agimus,
idem, quod de privata, ac non favorabili causis, de fisco di
cendum est, scilicet, reum esse absolvendum, quamvis mul
ti D. Covar. sententiæ accedant, & in praxi sic observan
dam doceat Villadieg. in politic. c. 5. §. 12. num. 21.

Ad Num. 4.
Eadem ratione tenendum est, non fore potior senten
tiam pro fisco latam, sed communes juris regulas esse
servandas; neque valeat argumentum de libertate ad fisco:
nam pro illa in dubiis respondendum plim caveatur;
l. cum inter veteres 14. in fin. C. de fideicommiss. lib. 1. r. 1. q. 1.
quoties dubia 21. l. in obsura 140. ff. de reg. jur. l. pecuniam 10. §.
fin. ff. de manum. testam. l. generaliter 14. §. si p. r. m. ff. de fi
deicommiss. libertatib. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præ. 115.
num. 22. Jacob Ravard. in d. l. quoties, ubi rationem reddit
ex Senec. lib. 1. 1. epistolar. quia scilicet humanitas semper
inclinat in melius, prout est libertas respectu servitutis.
Præterea libertas omnibus rebus favorabilior habetur, l.
libertas 170. de reg. jur. causa verò fisco, ut dictum est,
favorabilis non censetur, atque ita contra D. Covar. ten
tiant, quos laudat, ac sequitur Menoch. d. præsumpt. 72.
num. 14. Et si non pauci in favorem fisco hoc casu respon
deant, Ioan. Garcia de nobilit. glos. 25. num. 29. Peregrin. lib.
7. tit. 3. n. 43. Fatinae. fragm. crimin. part. 1. l. 1. n. 187.
Buccaron. de different. inter judic. civi. & crimin. different.
164. numer. 7. 8. Quæ omnia procedunt, e iam si fisco de
damno vitando contendat cum adversario ex simili causa
litiganti.

Ad Num. 5.

Consequenter inficiandum erit, in hoc aliquod esse fisco
privilegium: nam si agit contra privatam possidentem,
probare debet ad victoriam bona, super quibus discepta
tur, deitori post fiscoalem contractum fuisse quaerita, & è
contra, si privatus sit actor, docere astringitur, bona fuisse
debitoris, ante quam cum fisco contraheret, Carleval. d.
d. sp. 34. n. 18. Mantic. de tacit. convent. lib. 11. tit. 25. a. n. 14.
Pacian. d. cap. 25. num. 88. Barron d. l. si is qui, in fin. n. 3. vers.